

Asia: VN/740/2024

Lausuntopyyntö Pelastussuunnitelma-yleisohjeesta

Yleiset huomiot

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne lausuntopyynnöstä alla olevaan kenttään.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta saada lausua huomionsa pelastussuunnitelma -yleisohjeeseen. Tämä lausunto on valmisteltu yhteisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella, ottaen huomioon hyvinvointialueen sisäiset kannat toiminnanharjoittajan sekä valvovan viranomaisen näkökulmasta.

Hyvinvointialue pitää ohjetta hyvänä yleisohjeena, joka korostaa pelastussuunnittelun velvollisuutta ja tärkeyttä turvallisuuden parantamisessa. Erityisesti ohjeen liite 2 on arvokas ja auttaa selkeyttämään kokonaisuutta. Myös ohjeessa korostetut käytettävyyys, suunnitelman koulutuksen tarve sekä kieliversiot ovat hyviä nostoja.

Hyvinvointialueen mielestä ohjeesta puuttuu kuitenkin konkretia sekä esimerkit, minkä vuoksi ohje ei tuo merkittävää lisäarvoa pelastussuunnitteluun nykyisiin olemassa oleviin ohjeisiin verrattuna. Huomattavasti tarkempi, yksityiskohtaisempi ja käytännön asioihin porautuva ohje toisi lukijoille enemmän lisäarvoa ja palvelisi turvallisuuskulttuurin kehittämisessä enemmän. Mallipohja tai mallipohjat toisivat konkreettista hyötyä toiminnanharjoittajille ja taloyhtiöille sekä kehittäisi laadukasta pelastussuunnittelua valtakunnallisesti. Syvemmälle pureutuvien asioiden lisäksi oppaassa tulisi olla selkeitä ja käytännössä hyväksi havaittuja ohjeita siitä, miten turvallisuutta jalkautetaan kohteisiin, joissa edellytetään pelastussuunnittelua.

Omatoiminen varautuminen poikkeusoloihin -hankkeen kokonaisuus olisi hyvä katsoa yhtenä kokonaisuutena, ei yksittäisinä ohjeina. Lausuttavana ollessa vain yksi kolmesta ohjeesta, on kokonaisuuteen vaikea ottaa kantaa. Esim. pelastussuunnitelma -yleisohjetta arvioidessa olisi ollut hyödyllistä arvioida myös väestönsuojien käyttöönottosuunnitelmien ohjeistusta, ja näiden ohjeiden yhteensopivuutta keskenään.

Ohjeen ja hankkeen tuottaman kokonaisuuden selkeyden osalta käytetyissä termeissä pitäisi pyrkiä yhdenmukaisuuteen muiden ohjeiden ja toimialan sanaston kanssa. Yhdenmukaisuus pelastustoimen sanastohankkeen kanssa on varmistettava. Myös selkeitä yhteyksiä tarvitaan ohjeiden välille, että ohjeen lukija löytää oikean tiedon äärelle. Esim. pelastussuunnitelma - yleisohjeessa voisi viitata asianmukaisissa kohdissa väestönsuojien käyttöönottosuunnitelmia ohjaavaan ohjeeseen.

Ohjeessa hyödynnetään lähdeluettelon mukaan vanhentunutta yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa vuodelta 2017. Ohjeessa voisi käyttää uusinta vuoden 2025 yhteiskunnan turvallisuusstrategiaa juuri vanhentuneen sijasta, ettei sen antama pohja vanhene liian nopeasti.

Pelastussuunnitelma -yleisohjeen sisältö

Voitte kirjoittaa huomionne pelastussuunnitelma yleisohjeen luonnoksesta alla olevaan kenttään.

Sisältöön liittyvät huomiot:

Kohdat 2.4. ja 4.: Hyvinvointialue pitää kohdissa esiin nostettua pelastussuunnitelmassa olevan tiedon suojaamisen huomioimista tärkeänä nostona.

Kohta 3.4.: Esille nostetut laitteistojen äkilliset häiriötilanteet vaativat myös sen, että käyttäjille on yhteystietojen lisäksi toimintaohjeet, kuinka tulee toimia, jos esimerkiksi automaattinen paloilmoin tai sammutuslaitteisto ei ole toimintakunnossa. Suunnitelman laatija on myös ohjattava ohjeistamaan oikeaoppiset kiinteistö- ja kohdekohtaiset toimintatavat hälytystilanteessa.

Kohta 3.4.: Kohdassa on mainittu kiinteistön turvallisuusjärjestelyinä pelastus- ja raivauskalustoa. Raivauskalustolla voidaan tarkoittaa useita eri asioita ja välineitä, joten termi vaatii tarkennusta. Muussa tapauksessa ohje voi jättää esim. taloyhtiöille kuvan, että heillä tarvitsisi olla alkusammutuskaluston lisäksi raivaamiseen soveltuvaa kalustoa.

Kohta 3.5.: On epäselvää, tunnistaako nykyinen rakentamislaki tilapäisen käyttötavan muutosta toimenpiteenä ja onko tällainen yleisesti käytössä rakennusvalvonnoissa. Alueilla on havaittu suuria eroja tilojen poikkeavan käytön ja/tai tilapäisen käyttötavan muutoksen luvituksissa, ohjauksessa ja neuvonnassa, minkä vuoksi olisi suotavaa käsitellä asiaa yhteistyössä rakentamista ohjaavien tahojen kanssa ennen ohjeeseen kirjaamista. Olisi erittäin tärkeää, että yleisohjeessa viitataan vain yleisesti käytössä oleviin ja lakiin kirjattuihin käytänteisiin. Jos alueen rakennusvalvonta ei luvita tilapäistä käyttötavan muutosta, ei sellaiseen voi myöskään ohjeistaa.

Kohta 3.5.: Kohdassa tulisi viitata soveltuvaan rakentamislainsäädäntöön, jotta ohjeen lukija voi tutustua asiaa koskevan lain oikeisiin sanamuotoihin.

Kohta 3.5.: Hyvinvointialueen pelastusviranomaisen on eri mieltä ohjeessa mainitusta yleisötapahotumien järjestämisestä muissa kuin kokoontumistiloissa. Ohjeessa ei tulisi ohjata tai kannustaa järjestämään yleisötilaisuuksia sellaisissa tiloissa, joita ei ole määritelty kokoontumistiloiksi.

Ruuth Terhi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue - Hyvinvointialuejohtaja Sanna Svahn,
23.4.2025